

Minder bekende Eetbare Zwammen.

Het vleesch is wit en, wanneer de zwam nog jong is en niet ontplooid, bijzonder smakelijk. Gedurende den herfst komt zij algemeen voor in weiden, langs wegen en vooral daar waar de grond flink bemest is.

Coprinus ovatus, een aanverwante soort met anderen hoedvorm is eveneens eetbaar.

De hier besproken paddenstoelen behooren allen tot de groote familie der Agaricaceën of Plaatzwammen, aldus genaamd omdat de onderzijde van den hoed bezet is met plaatjes of lamellen die als spaken van een wiel naar den steel toelopen en waarlangs de sporen of het zaad zich ontwikkelen. De soorten die nu behandeld zullen worden, zien er heel anders uit, hun hoeden gelijken meer op kussens en tegen den onderkant ontwaren wij een onnoemelijk aantal gaatjes of poriën.

Deze gaatjes zijn de uiteinden van buisjes waarin bij deze zwammenfamilie de sporen ontstaan en waarnaar zij *Polyporaceën* of Buiszwammen worden genoemd.

Behalve de tot de geslachten *Boletus* en *Fistulina* behorende paddenstoelen zijn de andere geslachten dezer familie door hun hout-, kurk- of lederachtige samenstelling als voedsel ongeschikt.

Van het geslacht *Boletus* waartoe het bekende eekhoorn-tjesbrood behoort, waarvan in den aanvang van dit opstel even gewaagd wordt, zijn vele soorten eetbaar. Als regel kan gelden dat die met bruinen of bruingelen hoed, witte of gele (wanneer zij groen zijn, is de zwam niet smakelijk meer) poriënlaag, zonder rood aan den steel en waarvan het vleesch bij het doorbreken niet onmiddellijk blauw wordt, eetbaar zijn.

Eén, de *Boletus felleus*, gelijkt bij-

zonder veel op het eekhoorn-tjesbrood (*B. edulis*) maar de hoed is nooit zoo donker, doch licht en later roodbruin, terwijl de rose, uitpuilende poriënlaag en de bittere smaak haar kenmerken.

Zij die nog niet voldoende geoefend zijn om het verschil tusschen deze twee soorten te zien, kunnen door het proeven van een stukje vleesch, dat na de ontdekking der bittere smaak verwijderd wordt, de soort vaststellen.

De zwammen van het geslacht *Boletus* hebben een vleezigen, kussenvormigen hoed waartegen aan zich de buisjeslaag bevindt die gemakkelijk van het hoedvleesch te verwijderen is. De steel is gevuld en staat

midden onder den hoed. Behalve een soort, de *B. parasiticus*, die, zooals haar naam reeds zegt, parasiteert, groeien allen op den grond.

Als type van dit geslacht kan het meermalen genoemde eekhoorn-tjesbrood (*B. edulis*) gelden, en verschillen de anderen hiervan door meer of minder bolvormigen hoed, langer en dan dunner,

korter en dan dikker steel, in hoofdvorm komen zij met elkander overeen. Men zal moeielijk een ander soort zwam voor een *Boletus* aanzien, iets wat bij de Agaricaceën wel kan voorkomen.

Alle eetbare soorten van dit geslacht uitvoerig te behandelen, zou te ver voeren en daarom meen ik te kunnen volstaan met het opnoemen der kenmerkende eigenschappen van de verschillende *Boleti* met bruinen of bruingelen hoed, gele poriënlaag, die later groen wordt en voorzien van stelen die geen rood vertoonen.

B. luteus heeft een zeer kleverigen hoed 5 à 12 c.M.; de steel is met een ring versierd waarboven hij bruin gestippeld is. Zij



COPRINUS COMATUS.